

॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ श्वोमरणं तपेत् अक्षयं स्वर्गमाप्नोतीत्यर्थः ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ब्राह्मणं ब्रह्मसंघातो वेदसमूह इति यावत् ततः स्वार्थेष्वञ्ज ब्राह्मणं ब्रह्मसंघाते इति मेदिनी ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥

ततो ह लघुः श्रीमान् ब्राह्मणैः परिवारितः ॥ जगाम तत्र राजेन्द्र रुषडुस्तनुमत्यजत् ॥ २७ ॥ रुषडुर्ब्राह्मणो वृद्धस्तपोनित्यश्च भारत ॥ देहव्यासे कृतमना विचिंत्य ब
हुधा तदा ॥ २८ ॥ ततः सर्वानुपादाय तनयां वै महतपाः ॥ रुषंगुरबवीत्तत्र नयध्वं मां पृथुदकं ॥ २९ ॥ विज्ञायातीतवयं सरुषडुं ते तपोधनाः ॥ तंच तीर्थमुपानि
न्युः सरस्वत्यास्तपोधनं ॥ ३० ॥ सतैः पुत्रैस्तदाधीमानानीतो वै सरस्वती ॥ पुण्यातीर्थशतोपेतां विप्रसंघैर्नैषेवितां ॥ ३१ ॥ सतत्र विधिनाराजन्नापुत्य सुमहात
पाः ॥ ज्ञात्वा तीर्थगुणां श्वैव प्राहेदृष्टुषि सत्तमः ॥ ३२ ॥ सुप्रीतः पुरुषव्याघ्रसर्वान् पुत्रानुपासतः ॥ सरस्वत्युत्तरे तीर्यस्य जेदात्मनस्तनुं ॥ ३३ ॥ पृथुदकं जप्यपरो
नैर्न श्वोमरणं तपेत् ॥ तत्रापुत्यसयर्मात्मा उपसृश्य हलायुधः ॥ ३४ ॥ दत्वा चैव बहून्दायान् विप्राणां विप्रवत्सलः ॥ ससर्जयत्र भगवाँल्लोकोल्लोकपितामहः ॥ ३५
यत्रार्ष्टिषेणः कौरव्यब्राह्मण्यं संशितव्रतः ॥ तपसामह ताराजन्मवानृषि सत्तमः ॥ ३६ ॥ सिंधुद्वीपश्च राजर्षिर्देवापि श्रममहातपाः ॥ ब्राह्मण्यं लब्धवान्यत्र विश्वा
मित्रस्तथामुनिः ॥ ३७ ॥ महातपस्वी भगवानुग्रतेजामहातपाः ॥ तत्राजगाम बलवान् बलभद्रः प्रतापवान् ॥ ३८ ॥ इति श्रीमहाभारतेशल्यपर्वार्तगतगदाप
बलदेवतीर्थयात्रायां सारस्वतोपाख्याने ऊनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३९ ॥ जनमेजय उवाच कथमार्ष्टिषेणो भगवान् विपुलं तप्तवांसपः ॥ सिं
धुद्वीपः कथंचापि ब्राह्मण्यं लब्धवांस्तदा ॥ १ ॥ देवापि श्रकथं ब्रह्मन् विश्वामित्रश्च सत्तम ॥ तन्ममाचक्ष्व भगवन् यं कौतूहलं हि मे ॥ २ ॥ वैशंपायन उवाच पुरा
कृतयुगे राजन्मार्ष्टिषेणो द्विजोत्तमः ॥ वसन् गुरुकुले नित्यं नित्यमध्ययने रतः ॥ ३ ॥ तस्य राजगुरुकुले वसतो नित्यमेव च ॥ समार्तिनागमद्विधानापि वेदाविशां
पते ॥ ४ ॥ सन्निर्विण्णस्तोराजं सप्तपसेपेमहातपाः ॥ ततो वै तपसा तेन प्राप्य वेदाननुत्तमान् ॥ ५ ॥ सविद्वान् वेदयुक्तश्च सिद्धश्चाप्यृषि सत्तमः ॥ तत्र तीर्थे वरा
म्यादात्रीने वसुमहातपाः ॥ ६ ॥ अस्मिंस्तीर्थे महानद्या अद्य प्रभृतिमानवः ॥ आपुतो वाजिमेधस्य फलं प्राप्स्यति पुष्कलं ॥ ७ ॥ अद्य प्रभृतिनैवात्र भयं व्यालाद्र
विष्यति ॥ अपि चात्येन कालेन फलं प्राप्स्यति पुष्कलं ॥ ८ ॥ एवमुक्त्वा महते जाजगाम त्रिदिवं मुनिः ॥ एवं सिद्धः स भगवानार्ष्टिषेणः प्रतापवान् ॥ ९ ॥ तस्मिन्ने
व तदा तीर्थे सिंधुद्वीपः प्रतापवान् ॥ देवापि श्रममहाराज ब्राह्मण्यं प्राप तुर्महत् ॥ १० ॥ तथा च कौशिकस्तात तपोनित्यो जितेंद्रियः ॥ तपसा वै सुतेन ब्राह्मणत्वमवा
प्तवान् ॥ ११ ॥ इति शल्यार्तगतगदापर्वर्णनैलकंठीये भारतभाष्ये कनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३९ ॥ ॥ ११ ॥ कथमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥